

кожного професіонала, але в той же час, вона може бути можливістю для розвитку та зростання. Важливо знайти в собі мотивацію та ініціативу, щоб працювати над покращенням своєї кар'єри. Це може бути досягнуто за допомогою самоаналізу, пошуку ментора, навчання, використання нових технологій, розвитку нових навичок та розширення знань в різних галузях. Такі кроки допоможуть не тільки подолати кризу професійного розвитку, але й стати більш цінним та досягти успіху у своїй кар'єрі.

Список використаних джерел

1. Воскресеньська А.Р. Особливості криз професійного становлення особистості : ТНТУ. 2017. С. 199-200.
2. Столярчук О. А. Специфіка переживання кризи професійної ідентифікації майбутніми вчителями. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки» : зб. наук. пр. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2015. Вип. 1. Т.2. С. 34–38.
3. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: монографія. К.: ДП "Інформ.-аналіт. агенство", 2012. 200 с.
4. Pomytkina L. Personal readiness of youth to making strategic life decisions. Germany (Stuttgart). 2013, № 5. P. 155-157.
5. Кириченко В.В. Практичні аспекти ціннісної підтримки особистості у процесі переживання кризи професійної адаптації. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. К.: Видавництво «Фенікс», 2015. С. 124-132.
6. «Кризи» професійного розвитку. URL: https://stud.com.ua/111235/psihologiya/krizi_profesiynogo_rozvitku (дата звернення 03.04.2023).

Рогатинська Н.З.

*доктор юридичних наук, завідувач
кафедри кримінального права та процесу
Західноукраїнського національного
університету*

Шумський С.

*студент юридичного факультету
Західноукраїнського національного
університету*

ПРОСТИТУЦІЯ ЯК ФОНОВЕ ДЛЯ ЗЛОЧИННОСТІ ЯВИЩЕ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Проституція є негативним явищем, яке поширене в багатьох країнах світу з давніх часів. Руйнування інституту

сім'ї, зниження моралі серед суспільства, віктимна поведінка працівників у цій сфері є тими негативними рисами, що впливають на злочинність у суспільстві.

Тому для боротьби із цим явищем необхідно проаналізувати ситуацію, котра склалась з проституцією в Україні на даний момент й дослідити шляхи її розв'язку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій: правову оцінку проституції, як фонового для злочинності явища в Україні досліджували: Т. А. Шевчук, С. М. Іншаков, Ц. П. Короленко, В. А. Ломако, О. В. Дикий тощо.

Мета дослідження – проведення аналізу проституції, як фонового для злочинності явища в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проституція - це соціальне явище, яке включає сексуальні послуги, надані за плату. Вона існує в різних формах і в різних культурах на протязі багатьох століть. Проституція може бути втіленням різних аспектів, таких як статева привабливість, економічні фактори, гендерна нерівність, насильство, злочинність та суспільна мораль. Наслідком проституції, як фонового явища злочинності є зростання кількості правопорушників серед жінок, смертності і самогубств, тяжких невиліковних соматичних й психічних захворювань.

В Україні даний вид діяльності є незаконним. Відповідно до ст. 181-1 КУпАП заняття проституцією - тягне за собою попередження або накладення штрафу від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягнуть за собою накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [1]. У ст. 302 ККУ закріплено створення або утримання місць розпусти, а також звідництво для розпусти - караються штрафом від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років. Ті самі дії, вчинені з метою наживи або особою, раніше судимою за це кримінальне правопорушення, або вчинені організованою групою, - караються обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені із залученням неповнолітнього, - караються позбавленням волі на строк від двох до семи років. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені із залученням малолітньої особи, - караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років [2].

Незважаючи на заборону законодавства, проституція існує в нашій державі, та є тим явищем на яке дивляться крізь пальці. Оскільки ця робота є різновидом нелегальної економічної діяльності, не існує офіційної державної статистики, щодо кількості осіб, які надають сексуальні послуги. Оціночна кількість працівників цієї індустрії в Україні складає близько 80 тис. осіб (як чоловіків, так і жінок). Цей бізнес

збагачує осіб, які діють поза законом, а правоохоронці на яких покладений обов'язок протидіяти даному явищу – покривають його. Секс-працівниці надають послуги безкоштовно або платять свої кошти для уникнення протоколу [3].

Відповідно до досліджень, проведених Т. А. Шевчук більшість осіб, які були втягнуті в заняття проституцією, належала до вікової групи від 18 до 30 років (при чому досить великим був відсоток у віці від 13 до 18 років). Освітній рівень таких осіб був низьким – більшість із них мали неповну середню або професійно-технічну освіту. Переважну більшість становили незаміжні або розлучені. Близько 80 % жертв втягнення в заняття проституцією ніде не працювали, а отже перебували у скрутному матеріальному становищі. Майже половина із них мала попередні судимості (більшість була притягнута до адміністративної відповідальності за заняття проституцією або до кримінальної відповідальності переважно за вчинення корисливих злочинів). Жертви втягнення в заняття проституцією нерідко згодом займаються звідництвом або створенням чи утриманням місць розпусти, сутенерством або ж втягненням у заняття проституцією, що свідчить про те, що вони часто за своєю моральною, культурною, правовою та соціальною деформацією й деградацією часто мало чим відрізняються від правопорушників [4, с 148].

На нашу думку, дане дослідження підтверджує, що проблеми тіньової діяльності проституції потребують детальнішої уваги з боку законодавця, оскільки жертви втягнуті у протиправні дії перебувають під ризиком самими стати злочинцями.

Одним із способів вирішення проблеми проституції є її легалізація. Це також частково вплине на боротьбу із такими видами злочинів як торгівля людьми і рабство. В Україні нещодавно була спроба внесення відповідних змін до законодавства, а саме 23 вересня 2015 року було зареєстровано законопроект номер 3139, який мав назву «Про регулювання проституції та діяльність секс-закладів». Відповідно до його пояснювальної записки проектом Закону України передбачається встановити врегулювання сфери проституції та діяльності секс-закладів за нормами, які загально визнані і застосовуються у більшості європейських розвинених держав:

- ✓ регулювання сфери проституції та діяльності секс-закладів здійснюється єдиним законом;
- ✓ встановлення соціальних гарантії повій;
- ✓ визначення правової діяльності секс-закладів.
- ✓ Таким чином, діяльність повій та секс-закладів в Україні будуть проводитись легально, кошти такого виду діяльності у вигляді будуть надходити у державний бюджет [5].

На нашу думку, ця законодавча ініціатива стала вдалим кроком для регулювання надання сексуальних послуг, хоча її було відхилено через думку більшості суспільства, яка бачила у Законі негативний вплив на

мораль.

Досвід легалізації проституції в інших державах також не є однозначним.

Наприклад у Бразилії незважаючи на те, що проституція легальна, контролювати її дуже складно через поширення в державі примусової та дитячої проституції, розповсюдження ВІЛ-інфекції. Крім того, в країні високий рівень злочинності – за статистикою кожна друга повія піддавалася зґвалтуванню, побиттю або пограбуванню під час роботи [6].

З іншого боку, в Нідерландах можна простежити, що легальна зона для вуличної проституції значно сприяла зменшенню зареєстрованих випадків насилля і зґвалтувань упродовж перших двох років. У країнах Європи з визначеними зонами проституції також суттєво знизилася кількість злочинів та насилля [3].

Отже, як це часто буває, основним аспектом є саме реалізація та контроль за встановленими правилами. Тут необхідно відзначати підхід Швеції, де з 1999 заборонено купувати секс послуги, проте не продавати. Погляд шведського уряду є таким, що проституція не може бути роботою, це завжди експлуатація, що є не сумісним із прийнятими на міжнародному рівні принципами щодо прав людини. Їх модель боротьби із цим явищем націлена на зниження попиту. Кримінальна відповідальність передбачається для клієнтів та сутенерів, водночас секс-працівникам пропонується допомога для виходу з проституції і різні види підтримки (правова, психологічна, матеріальна) [6].

На нашу думку, легалізація проституції необхідна для захисту як працівників у цій сфері, так і клієнтів. Враховуючи те, що попит на цей вид роботи сягає дуже давніх часів немає сенсу чекати на те, що проблема вирішиться сама по собі.

Проте, враховуючи культурне минуле та великий вплив релігії більшість суспільства поки не готова змінювати свої моральні орієнтири, крім того, у зв'язку із війною це питання зараз не є настільки актуальним.

Однак, враховуючи цілеспрямований шлях України до ЄС й орієнтир на європейські стандарти нормативних засад (де зараз актуальним є четверте покоління прав людини, до якого відноситься можливість вільно розпоряджатись власним тілом) проблемне питання проституції буде вимагати детальнішого нового підходу в законодавстві.

Висновки. Отже, проституція є негативним фоновим явищем злочинності. Хоча на рівні законодавства закріплена заборона цього виду діяльності, на практиці питання потребує більш якісного регулювання. Одним способів вирішення цієї проблеми є легалізація проституції, яка на даний момент є неможливою. Проте в майбутньому для регулювання сексуальних послуг буде потрібен новий підхід в якому повинен бути врахованим досвід інших держав.

Список використаних джерел

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24)

- : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення 22.05.2023).
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 22.05.2023).
 3. Секс за гроші. Чи встановить Україна правила гри? : *Юридична Газета*. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/seks-za-groshi-chi-vstanovit-ukrayina-pravila-gri.html> (дата звернення 22.05.2023).
 4. Шевчук Т. А. Віктимологічна профілактика втягнення в заняття проституцією : *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2019. № 2 (21). С. 146-152.
 5. Проект Закону про регулювання проституції та діяльності секс-закладів : *Офіційний веб-портал Верховна Рада України*. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56559 (дата звернення 22.05.2023).
 6. У чому полягає небезпека легалізації проституції в Україні? : *Кабінет Експертів*. URL: <https://vsirazom.ua/cabinet/u-chomu-polyagaye-nebezpeka-legalizaci%D1%97-prostituci%D1%97-v-ukra%D1%97ni/> (дата звернення 22.05.2023).

Титаренко О.
здобувач вищої освіти другого
(магністерського) рівня освіти,
спеціальність 281 Публічне управління
та адміністрування,
Волинський національний університет
імені Лесі Українки

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ

Сьогодні, коли питання збереження життя українців, у зв'язку з повномасштабним вторгненням Росії на територію нашої держави, а також із погіршенням становища, пов'язаного із незаконним обігом зброї та появою диверсійно-розвідувальних груп, надзвичайно важливою постає проблема підтримки громадського порядку і контролю безпеки на вулицях населених пунктів та дорогах. Значна роль у її вирішенні відводиться патрульній поліції (далі – ПП) як органу правопорядку.

Як свідчить аналіз, нормативно-правова база діяльності ПП в Україні містить низку чинних документів, які забезпечують правову базу для реалізації функцій цієї відомчої структури. Так, Конституція України визначає, що правоохоронна діяльність є виключною компетенцією держави, а поліція є основним органом державного управління у галузі забезпечення правопорядку і безпеки населення [1].